

1. Amendament - art. LIII (modificare Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023) - art. 23 alin. (11)

Loc în proiect: Art. LIII, modificări la art. 23 alin. (11).

Propunere text integral (înlocuire completă a alin. (11)):

Articolul 23

(11) În unitățile administrativ-teritoriale izolate, geografice sau lingvistice ori în unitățile administrativ-teritoriale în care efectivele de elevi corespunzătoare unui anumit nivel de clasă din învățământul primar sau gimnazial sunt mai mici decât efectivele minime prevăzute de lege: a) se asigură, în mod obligatoriu, transportul școlar gratuit pentru toți elevii care pot fi integrați în clase separate într-o localitate apropiată, în vederea eliminării comasării claselor în regim simultan; b) se alocă fonduri suplimentare unităților școlare din zonele izolate pentru menținerea claselor separate, inclusiv pentru stimulente acordate personalului didactic care predă în aceste zone, în condițiile stabilite prin metodologie aprobată de Ministerul Educației; c) clasele în regim simultan pot fi organizate doar în cazuri excepționale, pe o perioadă limitată de maximum 1 an școlar, cu reevaluare anuală obligatorie a justificării organizării în regim simultan; măsura are ca scop eliminarea progresivă a practicii organizării în regim simultan, iar criteriile și procedura de reevaluare se stabilesc prin metodologie aprobată de Ministerul Educației.

Motivare tehnică:

- eliminare ambiguități de ortografie și exprimare,
- obligația de metodologie și
- precizarea că stimulentele pentru profesori se acordă în condițiile stabilite prin metodologie.

Această corelare metodologică previne observații din partea CL referitoare la lipsa cadrului de aplicare.

2. Amendament - art. LIII (modificare Legea nr. 198/2023) - art. 108 (burse): introducerea unor noi tipuri de burse, protecția datelor, proceduri de comunicare

Loc în proiect:

cap. modificări la art. 108 (alin. (2), (3), (4), (5), (7), (8), (9) (noul 9t), (10), (13), (14)), conform textului.

Propunere text integrat pentru Articolul 108 (secțiune a burselor) - inserții și înlocuiri punctuale:

1. La alin. (2), după lit. a) se introduce o nouă literație, lit. a¹), cu următorul cuprins:
a¹) bursă de performanță - acordată elevilor cu rezultate remarcabile la olimpiade și concursuri naționale și internaționale, conform criteriilor stabilite prin metodologia-cadru aprobată de Ministerul Educației.
2. La alin. (2), după lit. b) se introduce o nouă literație, lit. b¹), cu următorul cuprins:
b¹) bursă de studiu - acordată elevilor din familii cu venituri medii, care nu se încadrează în criteriile pentru bursa socială, dar care obțin rezultate școlare bune, în baza criteriilor stabilite prin metodologia-cadru aprobată de Ministerul Educației.
3. Alin. (3) lit. a) se modifică și va avea următorul cuprins:
a) burse sociale, de merit, de performanță sau de studiu, dacă sunt școlarizați fără taxe și dacă îndeplinesc criteriile prevăzute de metodologia-cadru aprobată de Ministerul Educației.
4. Alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:
(4) Elevii care beneficiază de bursă socială au dreptul la păstrarea confidențialității identității și a datelor cu caracter personal care au stat la baza acordării bursei. Orice formă de publicare, afișare sau dezvăluire a informațiilor referitoare la situația socio-economică, medicală sau familială a beneficiarilor este interzisă. Prelucrarea și schimbul de date între autoritățile publice se realizează în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și cu procedurile de interoperabilitate stabilite prin ordin comun al Ministerului Educației și al instituției responsabile de protecția datelor.
5. Alin. (5) se completează și va avea următorul cuprins:
(5) Dreptul la bursa socială al elevilor proveniți din familii care beneficiază de venitul minim de incluziune conform Legii nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare, se acordă pe baza deciziei de stabilire a dreptului la ajutor de incluziune a familiei elevului. Acordarea dreptului se

realizează în urma comunicării de către agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București, a listei elevilor beneficiari, cu cel puțin o lună înainte de luna de raportare; transmiterea listelor se face în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de referință, pentru a nu afecta continuitatea dreptului la bursă. Procedura de transmitere și conținutul fișierelor de date se stabilesc prin ordin al ministrului muncii și al ministrului educației, cu respectarea reglementărilor privind protecția datelor.

6. Alin. (7) se completează și va avea următorul cuprins:

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6), pentru elevii cu situații medicale speciale, inclusiv elevii cu afecțiuni oncologice și/sau cronice, precum și elevii cu dizabilități certificate prin certificat de încadrare în grad de handicap, indiferent de forma de învățământ și de numărul de săptămâni, pentru elevii școlarizați în cadrul „Școlii din Spital”, la domiciliu sau cei care revin după școlarizarea în cadrul „Școlii din Spital” în unitatea de învățământ preuniversitar la care au fost anterior înmatriculați, pentru elevii asupra cărora a fost instituită o măsură de protecție specială, precum și pentru elevii orfani sau aflați în grija familiei extinse (bunici, rude până la gradul IV), fără sprijin parental direct, bursa socială nu este condiționată de venitul mediu net pe membru de familie supus impozitării. Categoriile beneficiare și procedura de acordare pentru situații speciale se stabilesc prin metodologia-cadru aprobată de Ministerul Educației împreună cu Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii.

7. Alin. (8) va avea următorul cuprins:

(8) Elevii înscriși în „Școala din Spital” beneficiază de burse sociale necondiționate de venitul mediu net pe membru de familie și pot beneficia, dacă îndeplinesc criteriile de eligibilitate, și de burse de merit sau tehnologice, conform metodologiei în vigoare.

8. După alin. (9) se introduce un nou alineat (9¹) cu următorul cuprins:

(9¹) Sumele aferente burselor nu pot constitui criteriu de excludere sau de diminuare a altor drepturi și facilități sociale acordate elevilor, indiferent de sursa de finanțare. Orice dispoziție contrară este inaplicabilă.

9. Alin. (10) se completează și va avea următorul cuprins:

(10) Elevii pot beneficia și de alte tipuri de burse, în baza unor contracte încheiate cu operatori economici, persoane juridice sau fizice ori acordate de autorități publice locale sau județene. Aceste burse pot fi cumulate cu bursele provenite de la bugetul de stat. Acordarea acestor burse se face în condiții de transparență, cu informarea unității de învățământ și cu respectarea demnității elevului. Ministerul Educației poate stabili prin metodologie un cadru de monitorizare, raportare anuală și publicare agregate a burselor acordate din surse externe.

10. Alin. (13) (privind elevii străini) se completează astfel:

(13) Condițiile de școlarizare a elevilor străini, inclusiv condițiile de finanțare și de acordare a burselor, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. Hotărârea va include criterii de eligibilitate și de menținere a bursei bazate pe performanță școlară, prezență și respectarea regulamentelor școlare.

11. Alin. (14) se modifică și va avea următorul cuprins:

(14) Mamele minore reintegrate într-o unitate de învățământ beneficiază de o bursă lunară în cuantum de 700 lei, pe perioada desfășurării activităților didactice, cu condiția frecventării regulate a orelor de curs; excepții pentru absențe justificate medical sau familiale se aplică conform normelor metodologice aprobate de Ministerul Educației.

Motivare:

- Consolidare regim burse (incluere bursă performanță și bursă de studiu),
- Garanții de confidențialitate și interoperabilitate cu AJPIS (pentru evitarea întârzierilor)
- Introducere metodologii comune (MEdu, MMuncii, MS) pentru a satisface cerințele practice și de avizare.

Referință legislație: prevederile actuale privind bursele în Legea nr. 198/2023 (art. 108) - pentru

coerență și evitarea contradicțiilor, proiectul propune completările de mai sus.

3. Amendament - art. LIII - art. 183 alin. (5¹) (plata cu ora - tarife orare)

Loc în proiect: modificări la art. 183 alin. (5¹) (stabilirea tarifului orar pentru plata cu ora).

Propunere text (înlocuire integrală):

(5¹) Începând cu data de 1 septembrie 2025, în sistemul de învățământ preuniversitar de stat, la stabilirea tarifului orar pentru activitățile didactice desfășurate prin plata cu ora, se utilizează salariul brut lunar al cadrului didactic încadrat, incluzând toate drepturile salariale cuvenite conform legii și contractului individual de muncă, și anume: salariul de bază, gradația de merit, indemnizația de dirigenție, sporuri și majorări aferente condițiilor de muncă (inclusiv pentru predare simultană, învățământ special, zone izolate, suprasolicitare neuropsihică, handicap, unități speciale) și alte sporuri permanente. Calculul tarifului orar se raportează la numărul mediu lunar de ore lucrătoare stabilit anual prin hotărâre a Guvernului. Metodologia de aplicare, inclusiv lista sporurilor ce se includ în calcul și mecanismul de raportare, se aprobă prin ordin al ministrului educației, după consultarea partenerilor sociali.

Motivare tehnică:

- clarificare asupra componentelor salariale incluse și
- obligația de stabilire a numărului mediu lunar de ore prin act normativ superior (HG),
- predictibilitate și pentru a evita observații din partea CL.

Sursă - Legea nr. 198/2023, art. 183 (modificări), consultată pentru concordanță.

4. Amendament - art. LIII - art. 190 alin. (6) (prima de instalare)

Loc în proiect: modificare art. 190 alin. (6)

Propunere text (înlocuire completă):

(6) Personalul didactic repartizat cu statut de cadru didactic titular într-o unitate de învățământ aflată într-o zonă din mediul rural, defavorizată sau izolată, stabilită prin ordin al ministrului educației, cu consultarea partenerilor sociali, beneficiază de o primă de instalare, neimpozabilă, echivalentă cu trei salarii medii brute pe țară, acordată în tranșe anuale egale pe o perioadă de 3 ani, cu condiția menținerii titularizării în unitatea respectivă. În caz de încetare a raporturilor de muncă din motive independente de voința cadrului didactic (demitere abuzivă, desființare a postului, motive medicale probate, reorganizare, relocare impusă de autorități), cadrul didactic nu va fi obligat la restituirea sumelor încasate. În caz de demisie voluntară sau încetare a contractului din culpa angajatului, cadrul didactic va restitui proporțional tranșele necuvenite conform procedurii stabilite prin regulamentul de aplicare. Plata primei se suportă din bugetul Ministerului Educației, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Motivare:

- clarificare condiții de restituire (excepții obiective) pentru a evita dispoziții disproporționate și posibile observații de constituționalitate sau de echitate.
- trimitere la HG pentru stabilirea mecanismului de plată.

5. Amendament - derogare pentru învățământul superior (Articol LX din proiect)

Loc în proiect: Articolul LX (modificare art. 149 alin. (21) și (22) din Legea nr. 199/2023) - privind costul standard pentru fondul de burse și protecție socială.

Propunere text (înlocuire/clarificare):

Articolul LX (text propus)

Prin derogare de la prevederile art. 149 alin. (21) și (22) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 1 august 2025 și până la începutul anului universitar 2028-2029:

- a) Valoarea costului standard pentru fondul de burse și protecție socială se stabilește la echivalentul a cel puțin 15% din salariul minim brut pe țară garantat în plată, actualizat anual, pentru studenții înmatriculați la învățământul cu frecvență, pe locuri finanțate de la bugetul de stat;*
- b) Bursele se acordă pe întreaga durată a anului universitar, inclusiv în lunile de vacanță, în situația în*

care studentul este implicat în stagii de practică, voluntariat academic sau are nevoie de sprijin social constant; condițiile exacte se reglementează prin metodologia-cadru aprobată de Ministerul Educației împreună cu ministerul de resort pentru finanțe;

c) Studenții înmatriculați la taxă pot beneficia de burse sociale, dacă îndeplinesc condițiile socio-economice prevăzute de metodologia-cadru;

d) Studenții proveniți din medii defavorizate, din mediul rural, studenții orfani, cei cu dizabilități sau cu afecțiuni medicale cronice, precum și mamele studente beneficiază cu prioritate de burse sociale, indiferent de forma de învățământ sau sursa de finanțare;

e) Sumele alocate burselor sunt neimpozabile și nu se iau în calcul la determinarea altor drepturi sociale, conform reglementărilor fiscale aplicabile; aplicarea acestui punct se va asigura prin cooperare interinstituțională între Ministerul Educației și Ministerul Finanțelor.

Motivare:

- includerea prevederii privind neimpozabilitatea;
- trimiterea la metodologie și cooperare cu Ministerul Finanțelor pentru evitarea contradicțiilor fiscale.

Referință: Legea nr. 199/2023 (învățământ superior) consultată pentru aliniere.

6. Propuneri de corelare / acte metodologice și acte incidente necesare adoptării

Observații generale:

Multe dintre dispozițiile nou propuse/de modificate trimit la metodologii, ordine ministeriale sau hotărâri ale Guvernului.

Pentru obținerea avizelor favorabile (CL, CSM, Ministere) și pentru implementare, propun următoarele acte incidente și amendamente conexe:

A. Ordin al Ministrului Educației (OMEN) - obligații

- Emiterea unei metodologii-cadru pentru acordarea tuturor tipurilor de burse (socială, merit, performanță, studiu, tehnologice), incluzând: criteriile de eligibilitate, procedura de selecție, modalitatea de monitorizare, mecanismul de verificare a eligibilității (conform principiului „doar o singură dată” și interoperabilității cu AJPIS), modalitățile de protecție a datelor (conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal) și a mecanismului de cumul cu alte burse/externe.
- Emiterea procedurii pentru stabilirea zonelor izolate/defavorizate pentru prima de instalare (în consultare cu partenerii sociali și cu autoritățile locale).
- Stabilirea procedurii de aplicare a tarifului orar (componenta salarială ce intră în calcul, modul de raportare) și metodologia de calcul.

B. Ordin/Hotărâre comună (Ministerul Educației - Ministerul Muncii - AJPIS)

- Procedura de transmitere a listelor beneficiarilor bursa socială de la AJPIS către unitățile de învățământ (formatul, termenele: transmitere cu cel puțin 30 de zile înainte de luna de raportare și termen de procesare maximum 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de referință), precum și garanții privind protecția datelor.

C. Hotărâre de Guvern

- Stabilirea numărului mediu lunar de ore lucrătoare pentru calculul tarifului orar (partea tehnică) - necesară pentru aplicabilitate uniformă.
- Stabilirea sursei de finanțare și mecanismului de alocare pentru prima de instalare (fonduri bugetare ale Ministerului Educației) și pentru fondurile alocate menținerii claselor în zone izolate.

D. spect fiscal

- Propunere procedurală: nu e obligatorie modificarea Codului Fiscal dacă bursa este deja tratată ca neimpozabilă în legislația în vigoare; totuși, pentru evitarea oricărei interpretări fiscale divergente, se recomandă o notă de poziționare emisă de Ministerul Finanțelor sau, dacă se consideră necesar, o scurtă modificare legislativă de trimitere la articolul relevant din Codul Fiscal prin care s-ar clarifica tratamentul fiscal al burselor prevăzute în Legea învățământului (neimpozabilitate). Recomandare practică: consultare cu Ministerul Finanțelor pentru a stabili soluția tehnică (hotărâre/ordin/minuta legislativă).

E. Protecția datelor

- Ordin comun MEdu + Autoritatea pentru Protecția Datelor (sau procedură internă) pentru a stabili reguli de manipulare, stocare și transmitere a datelor beneficiarilor burselor sociale, precum și excepții și responsabilități.

7. Verificare redundanțe cu alte norme în vigoare / observații de coerență

- Legea nr. 198/2023 conține deja un capitol referitor la burse (art. 108).
Amendamentele propuse extind și clarifică categorii noi (performanță, studiu) și mecanisme (confidențialitate, AJPIS).
Pentru coerență, propunerile s-a preluat structura existentă a art. 108, astfel încât nu se creează contradicții, ci se completează.
- Legea nr. 199/2023 (învățământ superior) este invocată în proiect (art. LX).
Textul propus prevede derogări temporare și reguli clare - necesară o concordanță cu dispozițiile sistemice privind costul standard și finanțarea.
Am recomandat inserarea trimiterii explicite la cooperarea cu Ministerul Finanțelor pentru tratamentul fiscal.
- Legea nr. 196/2016 (privind venitul minim de incluziune) e deja menționată în proiect.
Am păstrat trimiterea la decizia AJPIS ca bază de acordare a bursei sociale, dar am impus termene clare de comunicare pentru a preveni întârzierile.
Este necesară o ordine comună pentru fluxul de date AJPIS ↔ unități școlare (vezi propuneri mai sus).
- În ceea ce privește protecția datelor personale, prevederile propuse completează normele existente și trimit la aplicarea legislației privind protecția datelor (RGPD implementat în legislația națională), motiv pentru care va fi necesară avizare internă cu Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP).

Opinie personală:

NU există contradicții majore cu textele de lege actuale (Legea 198/2023), dar este obligatorie corelarea metodologică (ordin ministerial / HG) și stabilirea fluxurilor de date între agenții (AJPIS/MEdu) - aceasta va elimina eventualele observații de natură tehnică sau de constituționalitate.